

**UCHWAŁA NR 755/XXXVIII/14
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 13 listopada 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Gminy i Miasta Węglińca na rok 2015**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Waldemar Błauciak

UZASADNIENIE

Art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nakłada na radę gminy obowiązek uchwalenia corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2015 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami wynikającymi z obowiązujących aktów prawnych oraz potrzebami występującymi na terenie gminy Węglińca.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy i Miasta Węglińiec
na rok 2015**

Węgliniec 2014 r.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 z późn.zm.) w art. 4¹ ust. 1 nakłada na gminę obowiązek prowadzenia - jako zadanie własne gminy – działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ww. działania, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy realizowane są w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węgliniec na rok 2015, zwany dalej Programem jest kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat na terenie Gminy Węgliniec. Konieczność kontynuowania Programu wynika z obserwowanej w ostatnich latach tendencji wzrostowej problemów społecznych, takich jak: bezrobocie, ubóstwo, niedostatek materialny, brak perspektyw życiowych, trudności w adaptacji nowych warunków życia. Czynniki te mają znaczący wpływ na pojawianie się zjawiska alkoholizmu i dysfunkcje, które generuje nadużywanie alkoholu, takie jak: uzależnienie i współuzależnienie, przemoc, patologia rodziny, bezdomność, demoralizacja, degradacja osobowości, nieprzystosowanie społeczne.

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco:

Kategoria problemów alkoholowych	Populacje osób	W Polsce	W gminie 10 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2%	ok. 800 tys.	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7%	2-2,5 mln	500 – 700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

	rodzin		
--	--------	--	--

Źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Powyższe dane wskazują, iż w gminie Węgliniec problemy związane z nadużywaniem alkoholu mogą dotyczyć średnio 2 130 osób, co stanowi ok. 25 % wszystkich mieszkańców gminy.

Z uwagi na rozmiary zjawisk dysfunkcyjnych oraz ich społeczne i ekonomiczne konsekwencje niezbędna jest realizacja założeń niniejszego Programu dla dobra zarówno jednostki jak również społeczności lokalnej.

I. Diagnoza środowiska lokalnego

Gminę Węgliniec zamieszkuje 8 751 mieszkańców, w tym 6 185 osób powyżej 18 roku życia (stan na dzień 31.12.2013 r.). Gmina Węgliniec liczy siedem sołectw Ruszów, Kościelna Wieś, Jagodzin, Piaseczna, Stary Węgliniec, Czerwona Woda, Zielonka oraz trzy osady: Dębówek, Polana i Okrąglica. Powierzchnia terytorialna gminy wynosi 338,44 km².

W gminie Węgliniec funkcjonuje Urząd Gminy i Miasta, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Usług Komunalnych, Zespół Szkół w Węglińcu, Zespół Szkół w Ruszowie, Szkoła Podstawowa w Czerwonej Wodzie, Miejskie Przedszkole Publiczne w Węglińcu, Przedszkole Niepubliczne w Ruszowie, Przedszkole Niepubliczne w Czerwonej Wodzie.

Ponadto, funkcjonuje Węglińskie Centrum Kultury w Węglińcu, biblioteki i filie biblioteczne w Węglińcu, Ruszowie, Czerwonej Wodzie, Starym Węglińcu i Jagodzinie, Ośrodki Zdrowia prowadzone przez SPZOZ Zgorzelec w Ruszowie i Czerwonej Wodzie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Węglińcu, świetlice środowiskowe w Zielonce i Piasecznej, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Węglińcu, Ruszowie, Starym Węglińcu, Jagodzinie i Czerwonej Wodzie, Straż Miejska Węglińca oraz Posterunek Policji w Węglińcu.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wynika, że 388 mieszkańców gminy Węgliniec jest zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, w tym z prawem do zasiłku dla bezrobotnych 37 osób (stan na dzień 30.09.2014 r.).

Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosi 709 rodzin, w tym 45 rodzin objętych jest pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Dostępność alkoholu w gminie Węgliniec kształtuje się następująco (stan na dzień 31.12.2013 r.):

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 80.
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 20.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 29.
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 5.

Liczba złożonych wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węglińcu to 21 wniosków, w tym w 7 przypadkach zachodzi podejrzenie stosowania przemocy. W 6 przypadkach Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego (stan na dzień 30.09.2014 r.).

Według danych Komisariatu Policji w Pieńsku w celu wytrzeźwienia zatrzymano 12 osób nietrzeźwych, w tym 1 osobę nieletnią (stan na dzień 30.09.2014 r.). W okresie od stycznia 2014 r. do września 2014 r. została wszczęta procedura Niebieskiej Karty w przypadku 12 rodzin, w tym w 7 przypadkach, to jest w ok. 60 % zachowania przemocowe połączone były z faktem nadużywania alkoholu.

Z możliwości podjęcia leczenia odwykowego w warunkach ambulatoryjnych skorzystały 32 osoby, w tym 11 osób kontynuuje terapię a 2 osoby ukończyły program terapeutyczny (dane Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, stan na dzień 30.09.2014 r.).

Na terenie gminy Węglińiec brak jest placówek leczenia uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia. Mieszkańcy gminy Węglińiec uczestniczą z terapii odwykowej w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zgorzelcu prowadzonej przez Wielospecjalistyczny Szpital – SPZOZ. Leczenie odwykowe w warunkach stacjonarnych prowadzone jest przez oddział szpitalny w Sieniawce i Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu. W gminie Węglińiec pomoc osobą uzależnionym udziela grupa wsparcia AA „Iskierka Nadziei”.

Powyżej przedstawione statystyki uwzględniają wyłącznie ewidencjonowane przypadki związane z nadużywaniem alkoholu. Istnieje tzw. „ciemna liczba” tego rodzaju zjawiska, którą szacuje się 3 – 3,5 mln osób nadużywających alkoholu, w tym 800 tys. to osoby wymagające leczenia odwykowego.

Zarówno dane szacunkowe jak również liczba przypadków rejestrowanych potwierdzają konieczność kontynuacji działań inicjowanych i realizowanych w latach poprzednich, w celu utworzenia spójnego i integralnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych w gminie.

Ze względu na specyfikę problematyki związanej z nadużywaniem alkoholu, założenia merytoryczne niniejszego Programu są tożsame z zapisami Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.

II. Cele Programu

1. Celem nadrzędnym Programu jest zapobieganie powstawania nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu wśród mieszkańców gminy Węgliniec.

2. Cele szczegółowe Programu

1. Propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia.
2. Podnoszenie poziomu kwalifikacji i kompetencji zawodowych przedstawicieli jednostek i instytucji pomocowych.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej.
4. Zmniejszenie indywidualnych zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu.
5. Przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy.

III. Adresaci Programu

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Węgliniec. Programem objęci zostaną również przedstawiciele jednostek i instytucji pomocowych nie będący mieszkańcami gminy.

IV. Realizator Programu

Założenia Programu realizowane będą przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu, przy współpracy z następującymi podmiotami:

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu.
3. Urzędem Gminy i Miasta w Węglińcu.
4. Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury w Węglińcu.
5. Placówkami oświatowymi.
6. Placówkami opieki zdrowotnej.
7. Policją.
8. Strażą Miejską Węglińca.
9. Innymi podmiotami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

V. Zadania Programu

V.I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Wsparcie organizacyjne grup samopomocowych.
2. Motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie kompleksowej działalności w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu i naruszających zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
4. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego.

V.II Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Stała współpraca z instytucjami pomocowymi w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.
2. Kontynuacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym finansowanie działalności Zespołu.
3. Kontynuacja działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Współpraca ze specjalistami, w tym finansowanie usług psychologicznych, prawnych i innych dla osób wymagających pomocy terapeutycznej.
5. Finansowanie działalności świetlic środowiskowych na terenie gminy Węgliniec, w tym m.in. zatrudnienie pracowników placówek oraz dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicowe.
6. Organizacja i finansowanie obozów, kolonii i innych form wypoczynku z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.
7. Organizacja i finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy dla przedstawicieli instytucji pomocowych współpracujących przy realizacji niniejszego Programu.

V.III Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Współpraca z placówkami oświatowymi i innymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

2. Organizowanie działań o charakterze informacyjno - edukacyjnym dla dorosłych mieszkańców gminy Węgliniec.
3. Organizowanie działań o charakterze informacyjno – edukacyjnym dla sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Organizowanie działań o charakterze informacyjno – edukacyjnym dla uczestników ruchu drogowego.
5. Współpraca w organizacji imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz innych bezalkoholowych imprez integracyjnych.
6. Współfinansowanie zajęć sportowych i innych alternatywnych form spędzania czasu wolnego promujących prozdrowotny styl życia.
7. Zakup materiałów edukacyjnych na temat uzależnień i przemocy.
8. Udział w kampaniach społecznych.
9. Zakup paczek z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
10. Dofinansowanie nagród w konkursach, zabawach i innych działaniach promujących zdrowy styl życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.

V.IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z organizacjami, podmiotami i jednostkami prowadzącymi działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień.
2. Wsparcie merytoryczne grupy samopomocowej „Iskierka Nadziei”.
3. Włączenie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji niniejszego Programu.
4. Przekazywanie podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych dotacji zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na realizację zadań publicznych powierzonych do realizacji.

V.V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie działań mających na celu eliminowanie nieprawidłowości w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Występowanie przed Sądem w roli oskarżyciela publicznego.
3. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

VI. Zasady finansowania Programu i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Źródłem finansowania Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej Komisją za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie w kwocie 12% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.
3. Przewodniczący Komisji z tytułu udziału w pracach Komisji otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 16% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.